

Ek u taċ-Ċelebrazzjonijiet

li saru b'tifkira tal-150 sena mit-twaqqif tal-Parroċċa tagħna.

Jikteb mill-Belt ta' Loreto Patri Marcello Montanari

Festi solenni rajt f'Għajnsielem, raħal grazzjuż fil-Gżira ta' Ghawdex, fl-okkażjoni tal-150 sena mit-twaqqif tal-parroċċa, iddedikata lill-Vergni Lawretana. Għandi s-sodisfazzjon li kelli nkun f'dik il-Parroċċa, bħala delegat ta' l-Arcisqof ta' Loreto, Mons Ganni Danzi, li kien il-persunaġġ mistieden f'dik iċ-ċirkostanza u li minħabba mpenji oħra kien għalih impossibli li jkun preżenti.

Flimkien ma' Roberto Stefanelli, impjegat mal-Congregazione della Santa Casa għaddejt f'Għajnsielem erbat ijiem, li jien żgur qatt ma' ninsa, ma' hutna Maltin fil-jiem ta' l-egħluq, jiġifieri, mill-25 sat-28 ta' Awissu 2005.

F'Għajnsielem hassejtni li kont qiegħed Loreto għax dan ir-raħal kollu jkellmek fuq Loreto, fuq id-Dar Imqaddsa u dwar il-Vergni *Lauretana*, tant li sa ma' l-istess bibien tad-djar tista' tara x-xbihat tal-Madonna ta' Loreto jew tal-Familja Mqaddsa u f'xi whud minnhom anke wieħed jista' jara miktub "Casa di Loreto".

Il-Knisja l-għdida tal-parroċċa, li tispikka fuq daqsxejn ta' għolja, tiddomina l-port ta' Ghawdex fejn jintrakkaw l-opri tal-baħar li fuqhom jingarru l-passiġġieri li jghaddu minn Malta għal Ghawdex, hi veru innu lill-Madonna ta' Loreto. Hi mibnija fuq stil gotiku, armonjuża u mdawwla għall-aħħar, tintaraf mill-bogħod mill-kampnar żnelli mislut lejn is-sema kaħlani bħal ma hu kaħlani l-baħar Malti.

Din il-knisja, kważi riċentement mibnija u miftuħa għal kult fl-1978 u mbagħad ikkonsagrata fl-1989 tinsab ffit metri 'l bogħod minn dik l-oħra żgħira, li illum hi ċkejna wisq għall-popolazzjoni attwali tal-parroċċa. Din il-knisja tinstab mibnija qrib minn fejn jingħad li l-Madonna dehret lir-ragħaj Anglu Grech u li wrietu x-xewqa li f'dak il-lok tigi mwaqqfa niċċa għad unur tagħha taht it-titlu tal-Madonna ta' Loreto.

Ilum fuq il-lok tad-dehra fejn dari kien hemm għajn ta' ilma gieri wieħed jista' jara funtana sabiħa bi statwa tal-Madonna kif dehret lil Anglu Grech. Minn dik il-għajn tnissel l-isem Għajnsielem li jfisser għajn tas-Sliem.

Imma għalfejn illum din r-riferenza speċjali? Hu żgur li l-Madonna tixtieq li l-Maltin jitgħallmu jghixu l-messaġġ magħqud mas-santwarju u mad-Dar ta' Loreto allura dik ta' Nazaret. Hemm l-poplu laqa' b'fidi dak li fdadtlu l-Madonna. U illum anka hawn jidher li qed jitwettagħ dak li jiġi mitlub fit-talba li tighad kull filgħodu fid-Dar Imqaddsa ta' Loreto: "Aghamel o Marija, li kull dar tkun id-Dar Imqaddsa u li kull familja tkun Familja Mqaddsa"

Dan jien hemm rajtu ċar anke matul daww il-granet festivi ta' Awissu, granet li jiġgeddu ta' kull sena. Izda fis-sena 2005 sara ċelebrazzjonijiet li jfakkru l-150 sena mit-twaqqif tal-parroċċa u allura l-festa kienet iktar solenni mis-soltu.

Inhoss li għandi nrodd haħr lil Mulej li kont hemm u xhud okolari tal-fidi mħegħa u ta' l-imħabba li l-poplu Malti għandu lejn il-Madonna ta' Loreto.

Minn Loreto giħt miegħi messaġġ mingħand l-Arcisqof ta' Loreto Mons. Danzi li fih għabar fil-qosor it-tagħlim li johroġ mid-Dar Imqaddsa u mill-Familja Nazaretana u li hu fakkru lill-parroċċjani ta' Għajnsielem. Dan il-messaġġ kien moqri bit-taljan mill-Isqof ta' Ghawdex, Mons. Nikol Ġ. Cauchi, u li mbagħad inqara bil-Malti mill-Arcipriet ta' Għajnsielem Dun Ġuzepp Zerafa.

Il-poplu laqa' bil-ferh u b'applaws kbir dan il-messaġġ u bih żgur li hass f'qalbu t-tifkura ta' dak il-messaġġ, li żmien ilu hafna, il-Madonna kienet għaddiet lil Anġlu Grech. Biex tiġi msahha r-rabta antika li teżisti bejn il-parroċċa ta' Ghajnsielem u s-Santwarju ta' Loreto, f'din l-istess ċelebrazzjoni għet ikkonsenjata f'idejn l-isqof ta' Ghawdex relikwija prezzjuża tad-Dar Imqaddsa li tikkonsist f'biċċa brikk tal-ħajt "recanatese" li darba kien jirfed il-hitan tad-Dar ta' Loreto.

Dawn il-festi damu sejrjn xi tnax il-jum u nġhalqu bi tridu solenni, b'kant, talb, purċissjoni u b'diversi manifestazzjonijiet. Karatteristika hafna kienet dik id-dimostrazzjoni ta' filġhaxija tas-26 ta' Awissu, bis-sehem tal-poplu kollu u ta' dawk l-Ghawdxin u Maltin li ġew minn irkejjen ohra. Hemm rajt is-sehem li taw tant zġhażagh bil-kant u ż-żfin u xbieha sabiha tal-Madonna ta' Loreto fuq id-dar, (riproduzzjoni tradizzjonali tad-Dar Imqaddsa ta' Loreto)

Din il-purċissjoni bdiet minn naħa perifika tal-parroċċa u spiċċat fil-misrah wiesa' tal-parroċċa fejn imbagħad il-Madonna ta' fuq id-Dar għet imtelligħa fuq pedestal għoli filwaqt li l-fidili bdew ikantawha innu lawretan u f'idejhom kellhom fjakkli mixghula. Bi skantament u qisu b'xi haġa maġika, imbagħad infetaħ rożun bi xbieha sabiha

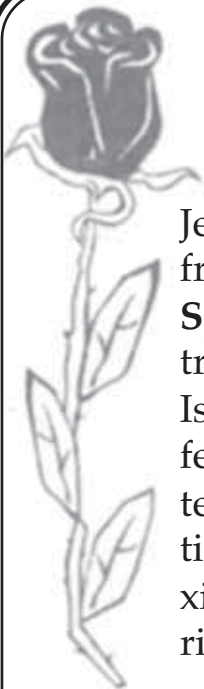
tal-Madonna ta' Loreto (bajda mhux sewda) li tirrapreżenta l-vara titulari maħduma f'Marsilja fis-sena 1865, u b'kitba bil-Malti "Sabiha bhax-xemx" (*Bella come il sole*)

Wara beda n-nar artifiċjali u wkoll wirja kurjuża ta' karattru *aeronautico* ad unur lill-Madonna ta' Loreto, patruna ta' l-ivjaġġar bl-ajru. Dehru wkoll mudelli varji ta' opri ta' l-ajru mdendla fl-għoli u jimxu bil-qawwa tan-nar artifiċjali mixghula bin-nieċ u jtiru b'heffa bħal vlegġeġ fl-ajru minn naħha għall-ohra tal-pjazza u jisserpeġġjaw fuq ix-xbieha tal-Madonna. Imbagħad is-Sibt u l-Hadd tal-festa mill-ġdid kien hemm waqtiet ohrajn kommoventi u ntensi herġin mill-qalb kbira tal-Ghajnselmizi.

Radd ta' ħajr sinċier inwassel lill-Arcipriet Dun Ġuzepp Zerafa u lill-komunita' kollha Ghajnselmiza għall-wirja ta' fidi u mhabba li lkoll għandhom lejn il-Madonna ta' Loreto!

Grazzi wkoll fuq kollox għax din il-festa sabiha ta' Ghajnsielem kull sena tqajjem interess kbir f'Malta kollha u li għaliha tant fidili jmorru mill-gżira kollha u b'hekk qed tibqa' tinzamm hajja t-tifkura u l-qima lejn il-Verġni Lawretana.

Padre Marcello Montanari

The Garden Spot

Jekk għandkom bżonn tordnaw xi bukkett jew arrangament ta' fjuri friski jew artifiċjali, post wiehed għandkom iżżuru, **The Garden Spot**, f'Ghajnsielem. Issa ukoll tistgħu ssibu għażla kbira ta' hut tropikali u hut tal-ġibja. U xi nġhidu għal dawk li jhobbu l-klieb? Issa, għand **the Garden Spot** tista ssib *The Pet Fashion Corner*, fejn hemm għażla vasta ta' ġgieget, tops, ilbiesi u anke gearijiet tat-team tal-futball prefert tiegħek. Għalhekk eja ha tlibbes il kelb tiegħek bi hwejjeġ kuluriti u li jzommuhom shan għax-xhur taxxitwa. U dan mhux kollox għaliex ma kull Lm 10 li tonfqu tingħataw rigal b'xejn

Pjazza Madonna ta' Loreto,
ghajnsielem, Ghawdex
Tel: 2155 5353 • Mob: 7920 8899
Website: www.propertyorbit.com

